

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KOZIENICKIM
W 2012**

marzec 2013

Opracowała:

**Anita Chołaj
st. insp. pow.
Wydział Aktywizacji Rynku Pracy
PUP w Kozienicach**

I WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystywanymi w niniejszym opracowaniu były:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Raporty i wskaźniki wygenerowane z aplikacji MZ – Monitoring Zawodów
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za II połowę 2012 roku”
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za II połowę 2012 roku”
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2004 Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20.04.2004 r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2009 r. (Dz.U.z 2008 r. Nr 221 poz. 1436 z późn. zm)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r. Nr 82 poz. 537 z późn zm.).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie szczegółowej informacji w zakresie zawodów

poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,

- właściwego planowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

II ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec grudnia 2012 r. roku zarejestrowanych było 4937 osób, w tym poprzednio pracujących zarejestrowanych było 3724 osób tj. 75,4 %. Natomiast dotychczas niepracujący stanowili 24,6 % tj. 1213 osób w rejestrach PUP w Kozienicach.

Bezrobocie według zawodów (grup zawodów) można analizować na kilku różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 30 dużych grup zawodowych, 116 grup średnich, 392 grupy elementarne lub 1170 zawodów i specjalności. Niniejszy raport został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. 522107 sprzedawca) czyli zawody i specjalności. Jest to naszym zdaniem najbardziej przejrzysta forma przedstawienia „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” w powiecie Kozienskim.

Struktura bezrobotnych według zawodów – stan na 31.12.2012 r. (24 zawody najliczniej reprezentowane)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym absolwenci
Ogółem z tego:			4937	2442	272
1	000000	Bez zawodu	979	465	136
2	522107	Sprzedawca	379	350	14
3	916201	Robotnik placowy	368	155	2
4	722204	Ślusarz	152	1	7
5	712102	Murarz	109	0	0
6	331403	Technik ekonomista	101	85	7
7	512001	Kucharz	95	85	2
8	411004	Technik prac biurowych	80	72	1
9	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	68	68	0
10	931301	Robotnik budowlany	61	1	0

11	311504	Technik mechanik	60	0	4
12	752208	Stolarz meblowy	60	19	1
13	753105	Krawiec	57	56	0
14	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	51	0	3
15	514101	Fryzjer	48	47	4
16	911207	Sprzątaczką biurowa	44	42	0
17	432103	Magazynier	43	12	0
18	512002	Kucharz małej gastronomii	43	35	8
19	723105	Mechanik samochodów osobowych	43	0	0
20	751201	Cukiernik	41	31	2
21	751204	Piekarz	40	6	0
22	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	37	0	7
23	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	36	29	3
24	522305	Technik handlowiec	34	31	0

Na koniec grudnia 2012 roku, rozpatrując liczbę bezrobotnych według zawodów najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez zawodu - 979 osób tj. 19,8% ogółu, sprzedawcy - 379 osób tj. 7,7%, robotnicy placowi - 368 osób tj. 7,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Z wyżej przedstawionej tabeli wynika, że analogicznie jak w poprzednich okresach w 2012 r. w powiecie kozienskim najliczniej reprezentowane są zawody z wykształceniem zawodowym. Dane zawarte w tabeli wskazują na to, że nadal niekorzystna jest sytuacja sprzedawców, ślusarzy, techników ekonomistów, którzy od lat dominują wśród bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.

Powtarzające się z roku na rok trudności znalezienia pracy w tych samych zawodach i specjalnościach mogą wywoływać większe zniechęcenie w poszukiwaniu pracy. Rolą samorządów terytorialnych powinno być, w tym względzie, promowanie nowych rodzajów działalności oraz weryfikowanie spójności systemu kształcenia z potrzebami rynku pracy, a publicznych służb zatrudnienia – określanie dostosowanych do potrzeb pracodawców form kształcenia.

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie kozienickim w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym Absolwenci
Ogółem			4918	2342	560
1	00000	Bez zawodu	1160	539	281
2	522301	Sprzedawca	354	323	30
3	961302	Robotnik placowy	290	138	7
4	722204	Ślusarz	164	0	19
5	331403	Technik ekonomista	113	88	14
6	711202	Murarz	77	0	0
7	311504	Technik mechanik	76	1	7
8	512001	Kucharz	68	53	4
9	411004	Technik prac biurowych	61	56	1
10	311303	Technik elektryk	54	0	5
11	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	54	0	6
12	752208	Stolarz meblowy	54	15	0
13	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	52	0	0
14	751204	Piekarz	52	7	1
15	931301	Robotnik budowlany	52	3	1
16	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	51	51	0
17	522305	Technik handlowiec	50	44	2
18	514101	Fryzjer	48	46	6
19	723105	Mechanik samochodów osobowych	45	0	0
20	311922	Technik technologii drewna	44	2	1
21	512002	Kucharz małej gastronomii	44	32	8
22	751201	Cukiernik	43	33	3

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w 2012 r. największy napływ był w następujących zawodach: sprzedawca - 354 osoby tj. 7,2% ogółu zarejestrowanych, robotnik placowy- 290 osoby tj. 5,9% ogółu, ślusarz -164 osoby tj. 3,3% ogółu rejestrowanych w omawianym okresie. Można zauważyć, że wyżej wymienione zawody należą również do najliczniej występujących na dzień 31.12.2012 r.

III ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Oferty pracy zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy to wolne miejsca zatrudnienia, miejsca stażu, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, przygotowania zawodowego dorosłych. W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Koźienicach pozyskał 1038 wolnych miejsc pracy, w tym 723 miejsc pracy subsydiowanej tj. 69,7% wszystkich. Wpływ subsydiowanych form zatrudnienia na kształtowanie popytu na pracę jest bardzo wysoki i w znaczący sposób wpływa na ożywienie lokalnego rynku.

Struktura ofert pracy wg zawodów w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012
Ogółem			1038
1	515303	Robotnik gospodarczy	122
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	119
3	522301	Sprzedawca	103
4	911207	Sprzątaczką biurowa	41
5	431102	Fakturzystka	35
6	432103	Magazynier	29
7	961302	Robotnik placowy	29
8	941201	Pomoc kuchenna	19
9	722204	Ślusarz	18
10	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	17
11	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	16
12	512001	Kucharz	16
13	412001	Sekretarka	14
14	962906	Woźny	13
15	431101	Asystent do spraw księgowości	12
16	514101	Fryzjer	12
17	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	12
18	325905	Opiekunka dziecięca	11
19	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	11

Powyższa tabela pokazuje, że do zawodów generujących wolne miejsca pracy zaliczyć możemy: robotników gospodarczych, pracowników biurowych, sprzedawców, sprzątaczkę biurowe, fakturzystki, magazynierów. Należy zauważyć, że w zawodach robotnik gospodarczy zdecydowaną większość stanowiły oferty robót publicznych. Natomiast zawody sprzedawca, sprzątaczkę biurowe, fakturzystki, magazynierzy to przede wszystkim oferty stażu. Na naszym rynku pracy istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie jest obserwowany duży napływ bezrobotnych w tych zawodach.

IV ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – $W_{n,I}^k$ mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

1. Zawody deficytowe

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przyjmuje się, że:

zawody o wskaźniku $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe,

$W_{n,I}^k$ jest to iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku w danym zawodzie.

Ranking 18 deficytowych zawodów w Powiecie Kozienskim w 2012 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	431102	Fakturzystka	35
2	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	12
3	515303	Robotnik gospodarczy	11,09
4	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	10,81
5	711101	Konserwator budynków	10
6	343301	Bibliotekarz	6
7	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	4
8	814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	4
9	412001	Sekretarka	3,5
10	332101	Agent ubezpieczeniowy	3
11	431101	Asystent do spraw księgowości	3
12	325905	Opiekunka dziecięca	2,75
13	332203	Przedstawiciel handlowy	2,5
14	422602	Recepcjonista	2,33
16	514202	Kosmetyczka	2,33
17	514208	Wizażystka/stylistka	2,33
18	962906	Woźny	2,16

Według powyższej metodologii najwyższe miejsca w rankingu zajmują następujące zawody: fakturzystka o wskaźniku intensywności deficytu $W = 35$, sprzedawca w branży przemysłowej $W = 12$, robotnik gospodarczy $W = 11,09$, pozostali pracownicy obsługi biurowej $W = 10,81$. Należy jednak podkreślić, że wskaźnik intensywności deficytu w przypadku takich zawodów jak fakturzystka, pozostali pracownicy obsługi biurowej, kształtowane są przez oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w ramach stażu, a robotnik gospodarczy w ramach robót publicznych.

Po konsultacji z pośrednikami pracy wynika, że najbardziej deficytowymi zawodami na oferty pracy niesubsydiowanej to: mechanik pojazdów samochodowych, kierowca samochodu ciężarowego, spawacz, palacz CO. Pracodawcy poszukują osób w w/w zawodach z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i z aktualnymi uprawnieniami.

2. Zawody nadwyżkowe

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

zawody o wskaźniku – $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe

$W_{n,I}^k$ jest to iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku w danym zawodzie.

Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w 2012 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	432103	Magazynier	0,85
2	228301	Fizjoterapeuta	0,75
3	931203	Meliorant	0,75
4	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,66
5	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,58
6	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,57
7	143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5
8	234201	Nauczyciel przedszkola	0,5
9	265102	Artysta grafik	0,5
10	331301	Księgowy	0,5
11	334402	Sekretarka medyczna	0,5
12	524404	Telemarketer	0,5
13	712303	Tynkarz	0,5
14	723401	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,5
15	752206	Stolarz galanterii drzewnej	0,5
16	753602	Obuwnik	0,5
17	912102	Pracznica	0,5
18	932101	Pakowacz	0,5

W powyższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takich, dla których w 2012 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy.

V Wnioski końcowe

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Kozienicach nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- Niezmiennie największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu (bez zawodu). Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym bez tytułu zawodowego.
- Na koniec grudnia 2012 r. bez zawodu było zarejestrowanych 979 osób tj. 19,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby te znacznie częściej tracą pracę. Uzasadnione jest podejmowanie działań w zakresie aktywizowania tej grupy bezrobotnych poprzez np.: przekwalifikowania, szkolenia czy staże.
- W 201 roku do Powiatowego Urzędu w Kozienicach zgłoszonych było 1038 wolnych miejsc pracy, w tym 69,7% ofert pracy subsydiowanej. Znaczna część ofert pracy dotyczyła stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji, co wiąże się jedynie z przeszkoleniem zainteresowanych potencjalnych pracowników.
- Liczba ofert skierowana do osób posiadających wyższe wykształcenie była niewielka; ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych pokazuje, że wyższe wykształcenie nie daje gwarancji zatrudnienia.
- Analiza ofert zaewidencjonowanych w 2012 roku wg struktury stanowisk pracy wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert na stanowiska pracownik biurowy. Zauważyć należy jednak, że oferty te dotyczyły przede wszystkim możliwości odbycia stażu, z których tylko część zakończyła się zatrudnieniem po jego odbyciu. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji bezrobotnych.
- Statystycznie najbardziej deficytowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są zawody: fakturzystka, sprzedawca w branży przemysłowej, robotnik gospodarczy.
- Statystycznie najbardziej nadwyżkowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są m. in. zawody: magazynier, fizjoterapeuta, meliorant, opiekun w domu pomocy społecznej.

- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określać rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu.

